

## วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Method) โดยเก็บข้อมูลจากการสำรวจ (survey) เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา ครูภาษาไทย และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา เพื่อนำมาคำนวณหาสมรรถภาพครูภาษาไทย และเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้งสามเกี่ยวกับสมรรถภาพครูภาษาไทย

### ลักษณะประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นผู้บริหารการศึกษา ครูภาษาไทย และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ที่อยู่โรงเรียนเดียวกัน ในส่วนกลางจำนวน ๑๐ โรงเรียน การสุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นผู้บริหารการศึกษาแต่ละโรงเรียนประกอบด้วย ผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าสายวิชาภาษาไทย รวม ๓๐ คน ครูภาษาไทย ๑๑๒ คน นักเรียน ๓๑๔ คน ได้จำนวนตัวอย่างประชากรทั้งหมด ๔๕๖ คน

### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๑. ผู้วิจัยได้ไปสังเกตการสอนภาษาไทย ชั้นมัธยมปีที่ ๑ จากโรงเรียนสายปัญญา และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ จากโรงเรียนมกุฏกษัตริยาราม และได้ศึกษาลักษณะงานหน้าที่และทักษะของครูจากผู้ที่มีความรู้ เอกสารและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ แล้วจึงรวบรวมประเด็นที่สำคัญ และอยู่ในขอบเขตของปัญหาโดยสร้างเป็นแบบสอบถาม แล้วนำไปลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารการศึกษา ครูภาษาไทย และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ จำนวน ๓๐ คน คือ ผู้บริหารการศึกษา ๓ คน ครูภาษาไทย ๑๓ คน และนักเรียน ๕๐ คน

๒. ลักษณะแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น ๒ ภาค<sup>๑</sup> ภาคแรกเป็นลักษณะและสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ภาคหลังเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพครูภาษาไทยในขอบเขตต่อไปนี้

- ๒.๑ งานและหน้าที่ของครู มีรายละเอียดคือ การสอน การประเมินผล การแนะแนว การแสวงหาความรู้ การปกครองชั้นเรียน มนุษยสัมพันธ์ บุคลิกภาพ และการให้บริการ
- ๒.๒ ทักษะของครูภาษาไทย ได้แก่ ทักษะในด้านความรู้และการใช้ภาษาไทย และทักษะในด้านการสอนภาษาไทย

### การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพครูภาษาไทย ไปให้ผู้บริหารการศึกษา ครูภาษาไทย และนักเรียนตอบรวมทั้งสิ้น ๔๕๖ ฉบับ โดยได้ทำการติดต่อกับผู้อำนวยการและอาจารย์ใหญ่ ทุกโรงเรียนด้วยตนเอง และมีหนังสือแนะนำตัวจากแผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการและอาจารย์ใหญ่ทุกโรงเรียน การเก็บรวบรวมข้อมูลเริ่มตั้งแต่วันที่ ๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๒ ถึงวันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งสิ้น ๔๔๔ ฉบับ เมื่อนำมาตรวจพบว่า คำตอบบางฉบับไม่สมบูรณ์ จึงคัดออก เหลือฉบับที่สมบูรณ์ แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด ๔๓๔ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ

๔๔.๓๐

<sup>๑</sup> คู่มือภาคผนวก ก. หน้า ๔๘.

### การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่รวบรวมมาได้ แจกแจงความถี่ แล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่า  
ร้อยละ  $\bar{X}$  และ S.D. โดยใช้สูตรดังนี้

$$\text{การร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนค่าตอบ}}{\text{จำนวนผู้ตอบทั้งหมด}} \times 100$$

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

$$\bar{X} = \text{คือค่าเฉลี่ยของคะแนน}$$

$$f = \text{คือจำนวนความถี่ของคะแนน}$$

$$N = \text{คือจำนวนค่าตอบทั้งหมด}$$

$$X = \text{คือค่าของน้ำหนักค่าตอบเป็น ๔, ๓, ๒, และ ๑}$$

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ถัดตามเกณฑ์ดังนี้

๓.๕๖ - ๔.๐๐ หมายถึงความจำเป็นมากที่สุด

๒.๕๖ - ๓.๕๕ หมายถึงความจำเป็นมาก

๑.๕๖ - ๒.๕๕ หมายถึงความจำเป็นน้อย

๑.๐๐ - ๑.๕๕ หมายถึงความจำเป็นน้อย

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ใช้ในการวัดและ

การกระจายของข้อมูล จากสูตร

๑ ประคอง กรรณสูตร, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู, (พิมพ์ครั้งที่ ๕, กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๐) หน้า ๔๐.

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left(\frac{\sum fx}{N}\right)^2}$$

ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มประชากร เกี่ยวกับสมรรถภาพ  
ครูภาษาไทย โดยเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่าง ครูภาษาไทยกับผู้บริหารการศึกษา  
และครูภาษาไทยกับนักเรียน และใช้สูตรดังนี้

$$Z = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{\sigma_1^2}{N_1} + \frac{\sigma_2^2}{N_2}}}$$

- $\bar{X}_1$  = หมายถึงค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของครูภาษาไทย  
 $\bar{X}_2$  = หมายถึงค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาหรือนักเรียน  
 $\sigma_1$  = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของครูภาษาไทย  
 $\sigma_2$  = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาหรือนักเรียน  
 $N_1$  = จำนวนครูภาษาไทย  
 $N_2$  = จำนวนผู้บริหารหรือนักเรียน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลในรูปแบบความ  
ถี่ตาราง และอภิปรายผลการวิจัย

\* ประคอง กรรณสูต. สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู, หน้า ๕๒.

๒. เรื่องเดียวกัน, หน้า ๔๗ - ๔๘.